

Κείμενο

[Διαδίκτυο και κοινωνικότητα]

Η εμφάνιση του Διαδικτύου ως μέσου επικοινωνίας συνδέεται με συγκρουόμενους ισχυρισμούς ως προς την επίδρασή του στην κοινωνική αλληλεπίδραση. Ο σχηματισμός εικονικών κοινοτήτων, που βασίζονται στην ταχύτατη επικοινωνία μέσω του Διαδικτύου – ασύγχρονη, όπως είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email) και οι ομάδες συζητήσεων (forums) ή σύγχρονη, όπως λόγω χάρη η συνομιλία σε «πραγματικό χρόνο» (chat) - θεωρήθηκε πως δημιουργήσε νέα πρότυπα κοινωνικών σχέσεων που υποκαθιστούν τις εδαφικά καθοριζόμενες σχέσεις της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης. Ωστόσο, άνθρωποι που αντιμετωπίζουν κριτικά το **Διαδίκτυο** υποστηρίζουν ότι η επέκτασή του οδηγεί τόσο στην κατάρρευση της επικοινωνίας στους κόλπους της οικογένειας όσο και γενικά στην κοινωνική **απομόνωση**.

Σε αντίθεση τόσο με τους ισχυρισμούς που υποστηρίζουν ότι το Διαδίκτυο είναι πηγή διαμόρφωσης μιας νέας κοινότητας, όσο και με εκείνους που διατείνονται πως συνιστά την κύρια αιτία απομόνωσης από τον πραγματικό κόσμο, νεότερες μελέτες αποδεικνύουν ότι η κοινωνική αλληλεπίδραση στο Διαδίκτυο δε φαίνεται να έχει άμεσες επιπτώσεις στην κοινωνική συμπεριφορά και την καθημερινή ζωή των ενηλίκων χρηστών του Διαδικτύου. Βέβαια, οι καινούργιες μορφές ταχείας επικοινωνίας φαίνεται πως ασκούν μεγάλη επίδραση στους ενήλικους που ανήκουν στις ανώτερες κοινωνικές τάξεις, οι οποίοι εμφανίζονται ενθουσιώδεις στο να επικοινωνούν μέσω Διαδικτύου με φίλους τους που ζουν μακριά. Αντίθετα, οι ενήλικοι που ανήκουν σε κατώτερες κοινωνικές τάξεις έχουν την τάση για περισσότερες απρογραμμάτιστες και «διά ζώσης» επαφές με μέλη της οικογένειας και φίλους και μικρότερη ανάγκη να επικοινωνούν από απόσταση.

Επίσης, παρατηρήθηκε πως τα ενήλικα άτομα που έχουν **πρόσβαση** στο Διαδίκτυο δεν περνούν λιγότερο χρόνο διαβάζοντας βιβλία, βλέποντας τηλεόραση ή αναλαμβάνοντας κοινωνικές δραστηριότητες στην οικογένεια, σε σύγκριση με εκείνα τα άτομα που δεν έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Οι μόνες διαφοροποιήσεις που συνδέονται με την απόκτηση πρόσβασης στο Διαδίκτυο είναι η αύξηση του **χρόνου** που δαπανάται στην ηλεκτρονική αλληλογραφία και την περιήγηση στον Παγκόσμιο Ιστό (World Wide Web – www). Ωστόσο, υπάρχουν και έρευνες σύμφωνα με τις οποίες, ενώ οι ενήλικοι χρήστες του Διαδικτύου δεν εμφανίζουν μειωμένη **κοινωνικότητα**, εντούτοις υποκαθιστούν με τη χρήση του Διαδικτύου άλλες δραστηριότητες, όπως είναι οι δουλειές του νοικοκυριού, η φροντίδα των μελών της οικογένειας και ο ύπνος.

Επισκοπώντας κανείς τις νεότερες έρευνες σχηματίζει την εντύπωση πως το Διαδίκτυο μάλλον δεν οδηγεί τους ενηλίκους σε μικρότερη κοινωνική αλληλεπίδραση και σε μεγαλύτερη κοινωνική απομόνωση. Εντούτοις, υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι υπό ορισμένες συνθήκες η χρήση του μπορεί να λειτουργεί ως υποκατάστατο άλλων κοινωνικών δραστηριοτήτων. Όμως, επειδή οι μελέτες έχουν γίνει σε διαφορετικούς χρόνους, σε διαφορετικά πλαίσια και διαφορετικά στάδια της διάδοσης του διαδικτύου, δεν μπορούμε να καταλήξουμε σε ασφαλή και οριστικά συμπεράσματα για τις επιπτώσεις του Διαδικτύου στην κοινωνικότητα των ενηλίκων.

Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη η παρατήρηση κάποιων στοχαστών, οι οποίοι θεωρούν ότι η μελέτη της κοινωνικότητας μέσω του Διαδικτύου είναι ανάγκη να τοποθετηθεί στο πλαίσιο του μετασχηματισμού των προτύπων κοινωνικότητας στη σύγχρονη κοινωνία. Αυτό σημαίνει πως είναι απαραίτητο να ενσωματωθούν οι επιπτώσεις του Διαδικτύου στη συνολική εξέλιξη των προτύπων κοινωνικής αλληλεπίδρασης, καθώς και στη σχέση του με τα υλικά στηρίγματα αυτής της αλληλεπίδρασης: το πολιτιστικό επίπεδο κάθε χώρας, τις δομές και την οργάνωσή της και τις διαθέσιμες τεχνολογίες επικοινωνίας.

M. Castells (2005). *Ο γαλαξίας του Διαδικτύου. Στοχασμοί για το Διαδίκτυο, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία* (μτφ. Ε. Αστερίου). Αθήνα: Καστανιώτης, 148-157 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 70 – 90 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Με ποια επιχειρήματα τεκμηριώνει ο συγγραφέας την άποψη ότι δεν μπορούμε να καταλήξουμε σε συμπεράσματα για τις επιπτώσεις του Διαδικτύου στην κοινωνικότητα των ενηλίκων; (50-70 λέξεις)

(μονάδες 11)

B2. Να επισημάνετε δύο διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις με τις οποίες εξασφαλίζεται η συνοχή στη δεύτερη παράγραφο (Σε αντίθεση... απόσταση) του κειμένου και να προσδιορίσετε τη σχέση που καθεμιά σηματοδοτεί.

(μονάδες 4)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να συντάξετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις του κειμένου με την **έντονη γραφή: Διαδίκτυο, απομόνωση, πρόσβαση, χρόνου, κοινωνικότητα**. (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τους γραμματικούς τύπους ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το πρόσωπο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

Γ2.α. Να επισημάνετε στο κείμενο δύο όρους ειδικού/επιστημονικού λεξιλογίου.

(μονάδες 2)

Γ2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 3)